

Handläggare:

Ekonomisk prognos: L Nevbrant 508 04 038

Prestationsuppgifter: A Ödmark 508 05 178

Dnr 102 - 436 - 2008

Sammanträde 28 oktober 2008

Till

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Månadsrapport oktober 2008

- ekonomi och verksamhet

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att lägga rapporten till handlingarna

Leif Spjuth
stadsdelsdirektör

Vid stadsdelsnämndens ordinarie sammanträden (under mars-juni och augusti-november) lämnar förvaltningen *månadsrapporter*, som utgör förvaltningens fortlöpande rapportering till nämnden om ekonomi och prestationsutveckling.

Prognostiserade avvikelser rapporteras varje månad även till stadsledningskontoret. Två gånger under året (maj och september) lämnar nämnden genom *tertiärrapporter* utförlig uppföljningsrapport till kommunstyrelsen

Enligt föreliggande rapport redovisas ett förväntat underskott på 8,7 mnkr, vilket motsvarar 0,7 % av nämndens nettobudget. Den ekonomiska prognosen baseras på bokförda värden under januari-september 2008 samt prognostiserade värden för resterande del av året.

-
- Bilagor: 1. Ekonomisk prognos per 10 oktober 2008
2. Prestationer och nyckeltal per 14 oktober 2008

Kommentarer till Månadsrapport oktober 2008

Ekonomisk prognos 2008

I föreliggande prognos redovisas förväntat underskott om 8,7 mnkr (0,7 % av nämndens nettobudget). Prognosen baseras på bokförda belopp under januari-september samt prognostiserade belopp för återstående del av året. De underskott som redovisas är före planerade åtgärder. Endast effekter av redan genomförda åtgärder är beaktade i prognosen.

Arbete pågår med att genomföra tidigare planerade åtgärder. Förvaltningen har, i direkt anslutning till arbetet med tertialrapport 2, gjort en förnyad genomgång avseende möjligheterna att nå en budget i balans för året. Ytterligare åtgärder om 7,4 mnkr har då tagits fram. Åtgärderna redovisas brutto vilket betyder att okända kostnadsökningar till följd av t ex nytillkomna ofinansierade ärenden inte är inberäknade.

Förskoleverksamhet

Bilaga 1 (sid 2 och 7) samt Bilaga 2 (sid 2)

Inom förskoleverksamheten prognostiseras överskott om 22,9 mnkr.

I årets budget beräknas genomsnittligt antal barn i stadsdelsnämndens *förskolor* till 2 112 barn. Den 31 mars 2008, som är ett av årets två avläsningstillfällen för beräkning av nämndens slutliga medelstilldelning, var 2 230 barn inskrivna i förskolorna. Vid avläsningstillfället den 24 september var antalet inskrivna barn 2 178. Att det är färre inskrivna barn under hösten – trots tillkomst av fler platser – är naturligt med hänsyn till att andelen barn 1-3 år är högre på hösten, något som innebär i genomsnitt färre barn i grupperna. Sammantaget innebär barnantalsutvecklingen att nämndens budget beräknas öka med netto ca 11 mnkr. Genomsnittlig kostnad per barn beräknas till ca 99 tkr.

I budgeten beräknas genomsnittligt antal barn i *familjedaghem* till 121. Den 31 mars var 125 barn inskrivna och vid avläsningstillfället i september var antalet 119. Genomsnittskostnaden per barn beräknas till ca 110 tkr.

Förskolorna tillförs 81 000 kronor per inskrivet barn ("peng"), vilket innebär en ökning med 5 200 kr från föregående år. Trots detta och uppräknade av lokalbudgeten uppkommer inom förskoleverksamheten överskott om 22,9 mnkr. Detta balanserar underskott som beräknas uppkomma inom andra delar av nämndens ansvarsområde.

De tio förskoleenheterna är organiserade som resultatenheter och samtliga beräknar underskott i årets resultat. Underskotten täcks av medel ur resultatfonden och belastar därmed inte nämnden. Ett tidigare prognostiserat underskott för familjedaghemmen, som inte är resultatenhet, beräknas nu bli mindre vilket ger ett positiv utfall.

På *intäktssidan* kommer utfallet av föräldraavgifter att bli något högre än vad som ursprungligt beräknats till följd av barnantalsökningen. Av beräknade övriga intäkter avser 2,3 mnkr försäkringsersättning för inventarier, som gått förlorade vid eldsvåda. Dessa medel täcker beräknat underskott inom posten övergripande uppgifter.

Äldreomsorg

Bilaga 1 (sid 3 och 7) samt Bilaga 2 (sid 3-4)

Inom äldreomsorgen prognostiseras underskott om 8,1 mnkr.

Av underskottet hänför sig 3,6 mnkr till *Nälsta servicehus*. Förvaltningen har sett över kostnaderna och bemannat utifrån behovet - trots det kan underskott inte undvikas. I dagsläget står 14 lägenheter tomma och fem personer är på väg att flytta. Efter kommunstyrelsens beslut om Nälsta servicehus har förvaltningen sagt upp lokalerna och utarbetar inför nämndsammanträdet i oktober ett förslag till trygghetsboende. Diskussion pågår med

Stockholms hem om framtida inriktning. Kostnader för lokalerna och tomgångshyror kvarstår under år 2008.

För *hemtjänst i egen regi* prognostiseras underskott om 6,3 mnkr. De åtgärder som redovisats har gett effekt vid alla enheter utom en. Vissa personalärenden är dock komplexa och belastar enheternas ekonomi hela året och har därför inte tagits med bland åtgärderna för 2008. En av hemtjänstenheterna står för 4,4 mnkr av hemtjänstens totala underskott. Åtgärder för förbättrat ledarskap och interna rutiner på enheten har visat sig nödvändiga. Enheten har sedan den 1 september en ny chef, som nu systematiskt går igenom enheten för att komma tillrätta med underskottet.

En bidragande orsak till underskottet är en diskrepans mellan tid för beställda insatser och utförda insatser. Verksamheterna har inte tillräcklig kontroll på att intäkterna stämmer överens med biståndsbesluten i de olika ärendena. Beställarenheten har omfattande beställningar av insatser på natten och utförarna har svårt att klara dessa inom befintliga ersättningsnivåer. En genomgång pågår av alla ärenden och en översyn av nattinsatser genomförs tillsammans med beställarenheten.

Under år 2007 uppkom underskott om 2,3 mnkr för den resultatenhet som omfattade hemtjänst i egen regi. I och med att den enheten avvecklats som resultatenhet belastar dess ingående underskottet nämndens resultat år 2008.

Ett projekt med nyckelfria lås startar i september 2008 inom en enhet för att minska restider vid larm och säkra nyckelhanteringen på enheterna.

Driften av Råcksta sjukhem har fr.o.m. den 15 september gått över till Carema. Drygt 20 anställda valde att vara kvar i stadsdelsförvaltningen. Detta bedöms inte medföra övertalighet i och med att alla placeras i ordinarie verksamheter.

Hemtjänst - beställare

Hemtjänsten omfattar i genomsnitt ca 1 700 äldre i både ordinärt boende och servicehus. Dessa har vård- och omsorgsinsatser i varierande grad enligt 18 olika nivåer. Räknet i antal personer utgör andelen i ordinärt boende ca 90 % och servicehus ca 10 %. Överlag har hemtjänsttagarna i servicehus större insatsbehov, varför hemtjänsten i servicehus utgör ca 25 % av den totala hemtjänsten uttryckt i antal timmar.

Hemtjänstens *prestationer* mäts i *antal timmar*, som i budgeten beräknats till ca 584 000. Under perioden januari-augusti 2008 har utförts 394 000 timmar - prognosen för året innebär ca 590 000 timmar.

För hemtjänst prognostiseras *kostnader* om 177 mnkr. En ökning av antalet äldre som har hemtjänst har inträffat under året och antalet timmar per person har ökat - motsvarande minskning gäller antalet placeringar i sjukhem och gruppboende. Eftersom hemtjänst ges i olika nivåer är det inte meningsfullt att redovisa något nyckeltal som kan anses representativt för verksamhetsformen. Grovt kan anges en genomsnittskostnad per hemtjänsttagare och år om ca 80 tkr i ordinärt boende och ca 265 tkr i servicehus.

Vård- och omsorgsboende - beställare

Vård- och omsorgsboende omfattar i årets budget 477 platser (ålderdomshem 28, sjukhem 212, gruppboende 222, korttidsplatser 15). För perioden januari-augusti uppgår antalet ianspråktaga platser till i genomsnitt ca 468. Fortlöpande mäts *prestationerna* i *antal boendedygn*, som räknas om i antal platser.

För vård- och omsorgsboende har *kostnader* budgeterats om 272 mnkr. Förvaltningen beräknar ett utfall om ca 264 mnkr. Som *nyckeltal* anges *kostnad per plats och år*. Generellt har hittills beräknats 564 tkr/plats/år (ålderdomshem 493 tkr, sjukhem 558 tkr, gruppboende 571 tkr och korttidsplats 649 tkr). Enligt stadens nya system för ersättningsnivåer, som införts från halvårsskiftet, ersätts flertalet av platserna enligt nivå 2 med 534 tkr till utförare i kommunal regi och 563 tkr till privata utförare. Det systemet omfattar inte korttidsplaceringar.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Bilaga 1 (sid 4) samt Bilaga 2 (sid 5-6)

Inom omsorg om funktionshindrade prognostiseras underskott om 13,6 mnkr.

Antalet insatser har ökat under året och främst har insatserna för personer med neuropsykiatrisk diagnos (Asperger och ADHD) ökat, från 55 personer i januari till 102 i september. Det betyder insatser som boende, daglig verksamhet, boendestöd, hemtjänst, hemvårdsbidrag, ledsagning, korttidsinsatser och avlösarservice. Sedan föregående månad har 15 fler insatser beviljats enligt LSS, vilka kommer att verkställas under sep-nov till en beräknad kostnad på ca 1 mnkr. Nämnden erhåller ersättning för prestationsökning först vid nästa avläsning år 2009.

Stadsdelsförvaltningen har betalningsansvar för 27 personer vid privata gruppboendestäder. Detta bidrar till det ekonomiska underskottet eftersom priserna vid dessa enheter oftast ligger högre än den budgettilldelning nämnden erhåller genom resursfördelningssystemet.

Vid tre privata gruppboendestäder, som är belägna i Hässelby, har placerats 11 personer genom beslut i andra stadsdelsnämnder och kommuner. Betalningsansvaret efter gjord placering åvilar Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd i och med att de som placeras blir folkbokförda i Hässelby. De aktuella gruppboendestäderna har en verksamhetsinriktning med vårdutbildningspriser, som ligger betydligt över vad resursfördelningssystemet ger som ersättning till stadsdelsnämnden. Det belopp per år som Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd betalar till utförarna uppgår till 14,2 mnkr – det belopp som resursfördelningssystemet tillför nämndens budget är 6,9 mnkr. Mellanskillnaden – drygt 7 mnkr - innebär en icke obetydlig finansiell belastning för stadsdelsnämnden. Enligt förvaltningens uppfattning är detta ett systemfel i stadens resursfördelning. För år 2008 gäller temporärt att halva ”mellanskillnaden” tillförs nämnden som budgetförstärkning. De merkostnader som uppkommer för stadsdelsnämnden beror enbart på det faktum att aktuella privata gruppboendestäder är geografiskt lokaliserade till Hässelby.

Intäkterna från försäljning av daglig verksamhet och barn- och ungdomsplatser är lägre än beräknat. Granhults barn- och ungdomsboende är under avveckling och har sedan två månader enbart en av fyra platser belagd.

Förvaltningen strävar efter att utnyttja alla resurser effektivt. Under året knyts en ytterligare lägenhet till en gruppboendestad. Planeringen var att ytterligare två lägenheter skulle knytas till en annan gruppboendestad men den byggnationen är inte påbörjad. Anledningen till förändringen är att bättre ta tillvara personalresurserna genom att bl.a. nattpersonalen finns för fler brukare, inte nyrekrytera personal utan höja sysselsättningsgraden för dem som önskar. Verksamheterna i egen regi arbetar med att sänka personalkostnaderna och att öka intäkterna.

Tre verksamheter har övergått till privat regi från och med den 1 oktober, två gruppboenden och en daglig verksamhet. Det innebär en beräknad minskning av nettokostnad med 0,7 mnkr. 53 % av personalen (15 personer) vid gruppboendestäderna har valt att stanna kvar och fortsätta att arbeta i staden. Arbete pågår för att erbjuda nya arbetsplatser. All personal vid den dagliga verksamheten följde med till den nya arbetsgivaren.

Prestationerna beskrivs i form av antalet insatser per månad. Vissa slag av insatser är omfattande - exempelvis kostar boendet i en gruppboendestad i genomsnitt ca 70 tkr i månaden. Andra insatser - exempelvis ledsagarservice eller hemvårdsbidrag - kan kosta endast några tusen kronor. De flesta som är beviljade insats enligt LSS har ofta två eller flera insatser samtidigt.

LSS-insatser med prestationsrelaterad medeltilldelning (bilaga 2 sida 5)

Mätt i ekonomiska termer utgörs större delen (ca 75 %) av omsorgen om funktionshindrade av sådana insatser enligt LSS, för vilka nämnden tilldelas slutlig budget i huvudsak

utifrån antal prestationer (mäts vid två avläsningstidpunkter under året). Aktuella insatser och deras omfattning framgår av följande tabeller:

<i>Antal insatser i snitt per månad</i>	<i>Budget 2008</i>	<i>Prognos 2008</i>
Gruppboendestäder	102	108
Barn- och ungdomsbostäder	16	18
Korttidsinsatser barn och ungdom	70	86
Korttidsinsatser vuxna	19	19
Daglig verksamhet	150	176
Pers ass enl LASS (20 veckotimmar)	98	99
<i>S:a LSS-verksamhet med i huvudsak prestationsrelaterad medeltilldelning</i>	<i>454</i>	<i>506</i>

<i>Belopp mnkr</i>	<i>Budget 2008</i>	<i>Prognos 2008</i>
Gruppboendestäder	83,9	92,0
Barn- och ungdomsbostäder	15,9	16,8
Korttidsinsatser barn och ungdom	12,9	11,8
Korttidsinsatser vuxna	2,6	2,5
Daglig verksamhet	40,0	44,2
Pers ass enl LASS (20 veckotimmar)	22,9	23,3
<i>S:a prestationsrelaterad LSS-verksamhet</i>	<i>178,2</i>	<i>190,5</i>

Det ökande antalet insatser medför att kommunstyrelsen justerar nämndens budget. Ett problem är dock att de ökande kostnaderna för resor till och från daglig verksamhet (ca 5,5 mnkr) inte ingår i den prestationsrelaterade medeltilldelning utan ska täckas av den fasta delen av resurstilldelningen (se nästa stycke).

Övriga LSS-insatser och insatser enligt socialtjänstlagen SoL (bilaga 2 sida 6)

Här avses hemtjänst (SoL), avlösare, ledsagare och kontaktpersoner (både LSS och SoL), personlig assistans enligt LSS samt ytterligare ett antal insatsformer.

Sammanlagt uppgick år 2007 detta slag av insatser till i snitt 537 per månad. Dock skedde en kraftig ökning under andra halvåret. Vid årsskiftet var antalet ca 600. De socioekonomiska förhållanden som ligger bakom denna kraftiga ökning har ännu inte kommit att beaktas av resursfördelningssystemet vid beräkningen av nämndens budget för år 2008.

I stadens budgetberedning (enligt resursfördelningssystemet) beräknas medeltilldelningen för detta slag av insatser utifrån befolkningstal och socioekonomiska förhållanden från tidigare år. Om det under året sker förändringar av betydelse för behovet av omsorg får det genomslag i budgeten först ett eller ett par år senare.

Individ- och familjeomsorg

Bilaga 1 (sid 5) samt Bilaga 2 (sid 7-9)

Inom individ- och familjeomsorg prognostiseras underskott om 3,0 mnkr.

Socialpsykiatrien prognostiserar underskott om 2,0 mnkr. Enhetens kostnader för HVB placeringar är högre än vad som budgeterats.

Barn- och Ungdomsenheten prognostiserar ett underskott om 1,9 mnkr beroende på ökat antal dygnet runt placeringar än vad som budgeterats. Enheten har ett fortsatt högt tryck på antalet inkomna anmälningar - främst när det gäller ungdomsären. Många ärenden har en så omfattande och allvarig problematik att öppenvårdsinsatser inte är tillräckliga.

Vuxnenheten prognostiserar ett mindre överskott. Enheten har jobbat framgångsrikt med att ett stort antal LVM-anmälningar i stället kunna beviljas insatser enligt SoL.

Inom individ- och familjeomsorg utgörs ca hälften av resurserna av bistånd genom köp av platser vid hem för vård och boende (HVB), i familjehem eller i boenden. Antal *dygn* är det prestationsmått som används. Om dygnen under ett år divideras med 365 uttrycks prestationen i form av *heltidsplatser*.

Anlitade heltidsplatser inom individ- och familjeomsorgen	Bokslut 2007	Budget 2008	Jan-aug 2008	Prognos 2008
Boenden och placeringar (HVB) inom socialpsykiatri	82	79	81	81
Placeringar (HVB, LVM, familjehem) och boenden inom <i>vuxenheten</i>	55	52	49	50
Placeringar (HVB, LVU, familjehem) och jourhem inom <i>barn- & ungdomsenheten</i>	108	108	114	111

I stort bedöms prestationsutvecklingen ligga i linje med de beräkningar, som ligger till grund för budgeteringen.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Bilaga 1 (sid 5) samt Bilaga 2 (sid 11)

Inom ekonomiskt bistånd prognostiseras underskott om 6,5 mnkr.

Andelen bidragstagare som går till egen försörjning ligger fortfarande på en låg nivå och den minskning av antalet ärenden som förväntades ske 2008 i samband med införandet av jobbtorget har inte skett. Av de uppgifter, som lämnas från Jobbtorget om andel av deras ärenden som avslutas, framgår att av de två stadsdelsområden som Jobbtorget arbetar för ligger Hässelby-Vällingby på en väsentligt lägre procentandel än Bromma. Många av de personer från Hässelby-Vällingby som jobbtorget arbetar med behöver förstärka sina språkkunskaper. De insatser som ges från Jobbtorget sida är att förstärka språkkunskaperna och därmed förbättra deras möjligheter på arbetsmarknaden.

Inflyttningen till stadsdelsområdet har fortsatt under sommaren med flera hushåll som är beroende av socialbidrag för sin försörjning.

P.g.a. att antalet inte sjunkit har planerade personalneddragningar inte kunnat genomföras som planerat, vilket resulterat i överskridande av handläggningskostnaderna.

Under år 2007 uppgick antalet hushåll, som fick ekonomiskt bistånd, till i snitt 1 001 i månaden. Under första halvåret 2007 uppgick antalet till i snitt 1 037 för att under andra halvåret ha minskat till i snitt 947 hushåll.

Under första halvåret i år uppgår antalet hushåll till i snitt 930. Antalet bidragshushåll ligger således betydligt lägre än motsvarande period förra året men minskningstakten har avstannat.

Det för året beräknade genomsnittliga bidraget per hushåll och månad (7 340 kr) bedöms ligga fyra procent högre än föregående år. Utveckling av antalet bidragshushåll överensstämmer i stort med utvecklingen för staden som helhet.

Förvaltningens arbete med *arbetsmarknadsåtgärder* redovisar förväntat underskott om 0,1 mnkr. Målgrupp är personer som står långt ifrån arbetsmarknaden och som förbereds för jobbtorget alternativt utreds avseende arbetsförmåga.

Flyktingmottagande

Bilaga 1 (sid 5) samt Bilaga 2 (sid 10 och 12)

Inom flyktingmottagandet prognostiseras underskott om 3,6 mnkr.

Flyktingmottagandet är i verksamhetsplanen budgeterat med 16,4 mnkr (10,3 mnkr för introduktionsersättning och 6,1 mnkr för handläggning) för att i snitt per månad omfatta 491 personer. Från stadsledningskontoret har aviserats att budgeten kommer att räknas ner med 2,3 mnkr med anledning av att flyktingmottagandet minskat. Trots att antalet handläggare anpassats till minskande omfattning beräknas årsutfallet till 17,7 mnkr – ett underskott om 3,6 mnkr, när hänsyn tagits till aviserad budgetjustering.

På samma sätt som för ekonomiskt bistånd är det av betydelse att Jobbtorgen kan hjälpa till att ordna egen försörjning för dem som remitteras.

Antalet hushåll, som omfattas av introduktionsersättning, uppgick år 2007 till i snitt 207 i månaden (maximum 247 noterades i april 2007). I juli 2008 var antalet 123.

Övriga verksamheter

För verksamhetsområdet Stadsmiljö prognostiseras ett överskott på 0,5 mnkr, främst beroende på mindre insatser inom parkskötseln under hösten än budgeterat.

För verksamhetsområdena Fritid för barn och ungdom och Kultur och konsumentvägledning prognostiseras ett överskott på 1,8 mnkr, främst beroende på mindre kostnader för kulturevenemang än beräknat samt minskade lokalkostnader i parklekarna.

För förvaltningsövergripande uppgifter beräknas överskott om 1,0 mnkr till följd av minskad förbrukning och åtgärder. En större omflyttning av personal har genomförts i förvaltningshusen kring Hässelby Torg för att effektivisera lokalutnyttjandet.